

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-лі вулиці Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПО ЦІЛОМУ СВІТІ І У ВСІХ РАС ВОНИ ОДНАКОВІ.

Говоримо про буржуазних націоналістів, про тих, що вчора були мало що не революціонерами, що писали маніфести-протести проти несправедливості, яку зроблено їхньому народові; що зверталися до цілого світа за цією справедливостю, а нині стали катами тої справедливості.

Беремо перших, російських ліберальних націоналістів: Мілюков, Львов і ин.; "революціонерів" Керенського, Чернова і також інших ім подібних. Як вони, бідні, плакали на царат. А коли царат повалено, як вони завзято, по треповськи, проливали кров російського робітництва, руками якого повалили царат. Ліпневих днів в 1917 році на вулицях Петрограду російський пролетаріат ніколи їм не забуде. А потім пішли кати: Краснов, Каледін, Корнілов, Денікін, Юденіч, Колчак, Врангель. З їхніми іменами зв'язані імена Керенського, Мілюкова, Чернова, Савінкова — імена "революціонерів".

Бо вони, ці "революціонери", не любили царату феодального, але хотіли царату модерного, капіталістичного. Тому, поваливши робітничими руками царат феодальний, вони потім проливали кров робітничу, щоб не допустити до ладу соціалістичного, до дійсного визволення працюючих.

А на нашій Україні — що там діялося? "Революціонери", соціал-демократи: Винниченко, Петлюра, Мартов, та різні соціалісти-федералісти — як вони почали роздирати на частини тіло українського працюючого народу, коли він не хотівлучитися проти більшовиків з Мілюковим, Керенським, Денікіним, Врангелем, Пласудським?

Як вони чулувалися з Пласудським в Києві, вже без Винниченка, але ще соціал-демократичні; з Німцями, з шляхтою, з самим чортомлучилися, тільки не з працюючими масами власної країни.

Така, бачите, клята буржуазна порода, хоч прикривалася вона соціал-демократичною маскою.

А тепер — Китай.

Так хотілося вірити, що хоч жовта раса не повторить сумних експериментів білої "культурної" раси. Хотілося вірити не тому, що китайські націоналісти чесніші, але тому, що надто всім їм в'ївся в печінку чужинський капітал. Бо-ж ясно, як божий день, що теперішня боротьба китайського народу є боротьба за свою незалежність від чужинських імперіалістів в першу чергу.

Кантонська армія бореться далі проти армії Чан Цо-Ліна лише, як проти армії купленої чужинським капіталом. Сун Ят-Сен боровся проти манджурської династії, як проти продажної зграї, що кинула багатоміліонні китайські маси в неволю чужинського капіталу. Ця неволя так в'їлася в тіло й кров нещасного китайського народу, що видивнені Кумінтангом визвольні кличі підняли маси цього народу до боротьби за волю.

Воля — це магичне слово едало китайського робітника, селянина, дрібного буржуа. А де єдність, могутність, перемога — туди лущаються й паразити, просто чіпляються до цих мас вже на шляху їх визвольної боротьби і чіпляються тільки тому, що там перемога.

Саме-ж слово воля — дуже різностороннє. Китайський робітник і селянин, що віками жив в неволі — під словом "воля" розуміє повалення страшного визиску й насильства — без різниці, чи то чужинське його визискує чи Чан Цо-Лін. Яка для него різниця: чи то поліція міжнародного капіталу розстрілює його на вулицях Шангаю, чи жовніри Чан Цо-Ліна стинають йому голову.

А китайський буржуа, що полентався в хвості за революцією, розуміє волю в той спосіб, що у своїй країні тільки він має право визискувати китайських робітників і селян, а не чужинський буржуа.

Ось що едало різноманітні китайські маси у визвольній боротьбі. Але едало доти, доки не осягнуено величезних перемог і можна вже було користатися із слова "воля". "Генералістичні" хвалювалися величезними перемогами. Побіди були дійсно великі, побіди, які розклали армію противника, коли вона ще не бачила перед собою Кантонців. Міста піддавалися Кантонцям, коли кантонська армія була ще десятки миль від них.

Шангай було взято, коли кантонська армія була ще десь напів дороги між Ганковом і Шангаєм. Взято Шангай шангайськими робітниками.

Коли занято, також руками китайського робітництва й селянства, Ганков, Шангай, Нанкін, цілу долину ріки Янцзи з численними промисловими центрами, чужинськими концесіями, селтаментами, з тими торговельними та індустриальними жерелами, з яких могла вже житивитися китайська буржуазія — вона сказала, що вона вже осягнула те, за що боролася. Вона вже захопила у свої руки жерела визиску працюючих, решту справ вона вже урегуює за чужинськими капіталістами й на тому кінець революції. А ти, робітнику й селянине, що стоїти на тій гнив своєю спину в неволі, що останніми роками кровавився в боротьбі за свою волю, будь авдоволений тим, що нині знаєш Чан Цо-Ліна тебе визискувати Чан Кай-Ше, китайський Керенський й китайська буржуазія.

Але китайський пролетаріат надто мучився, терпів, надто понів величезні жертви, щоб тільки змінити декорацію. Він хоче воли для себе, а не для китайської націоналістичної буржуазії. І коли він заявив ці бажання отверто — Чан Кай-Ше вдарила на него так само, як в липні 1917 року російський тимчасовий уряд розстрілював робітничу демонстрацію в Петрограді.

Телеграми доносять, що жовніри Чан Кай-Ше розстріляли сотки китайських робітників і трейд-юніонних лідерів в Шангаю, в Кантоні й що Чан Кай-Ше готується формувати новий чисто буржуазний уряд.

У визвольному русі почався розклад. Зграя генералів, що прилучилася до визвольного китайського руху в часі його побіди і за яких ми попередньо висловлювали побоювання, стала проти працюючих. І тільки це сталося, кантонській війська почали терпіти поразку за поразкою. Розбита армія Чан Цо-Ліна, ожила, коли побачила незгоду в національній армії, коли побачила зраду її головного командування. Міжнародні капіталісти зрадили, почали симпатично висловлюватися про Чан Кай-Ше, про його "уміркованих" прибічників.

Вже не чути крикливих заяв Чан Кай-Ше про те, що він відрубає голову Чан Цо-Лінові. Зате вже висловлюють думку, що Чан Кай-Ше помириться з Чан Цо-Ліном, а потім... "тиленько" та "мироно" Чан Цо-Лін відрубає голову Чан Кай-Ше.

Не ходить тут про голову Чан Кай-Ше. Своім останнім зрадливим поступком він на це заслужив. Ходить про те, що своєю зрадничою поведінкою Чан Кай-Ше й ціла зграя генералів та лідерів правого крила партії Кумінтанг хочуть відрубати голову цілому визвольному руху китайського народу. Замість докінчувати велике визвольне діло до кінця, вони пішли шляхом великих, рішучих перемог обернули свої гвєри й гармати проти тих, на чий плечав вони прийшли до цих перемог — проти працюючих мас, що стремлять до повного визволення. І роблять вони це на велику втіху Чан Цо-Ліна та міжнародних капіталістів, які вже з авдовольненням затирають руки з того, що між побідниками почалася незгода.

ЗУБИ КАПІТАЛІЗМУ.

Харківські "Вісти" містять статтю під наголовком "Зуби капіталізму". Завзято гострять капіталізм свої зуби, але... вони проте починають гнити. Гострять він зуби проти Радянського Союзу, проти працюючих цілого світа, проти національних народів і проте гризеться між собою, шукає відповідної нагоди, щоб зустріти ці зуби в тіло свого сусіда сніплинка по визиску працюючих.

Де йде мова про працюючих Радянського Союзу про те, щоб знищити це огнище світової революції — там капіталісти між собою солідарні. Там вони творять "союз балтійських держав", малу антанту, мирять Польщу з Німеччиною... Але коли одна з великих капіталістичних держав при творенні такого союзу бере його під своє покровительство — друга така сама держава стає їй на дорозі й коли не явними, то тайними способами починає шкодити. Бо ніяка капіталістична держава не хоче, щоб її сусіда, навіть союзника, випереджувала її в міжнародній політиці, як це делікатно називається.

Тому, коли Франція діє на Балкан — Чемберлейн дивиться з-під лоба. Коли Англія творить союз прибалтійських держав, Франція дивиться кривим оком. А обидві разом не можуть творити. В одній хаті двом господарям тісно.

Однак отверто сварилися вони теж не хочуть. Вони розуміють, що сварка до добра не доведе. А тут ще й повно

клопоту з отими меншими державами. Не встигє погодити Румунії з Угорщиною, починається сварка між Югославією й Албанією. Ще не встигли Югославія з Албанією "добрим словом" перекинутися, а Муссоліні вже рукави закатує.

Не встигли встановити бодай поверховного тимчасового миру на Балканах, а вже Польща з Німеччиною сваряться. Поки мирили в коридорі (Данцігському) Польщу з Німеччиною, Радянський Союз заключив договір про ненападання з Латвією й тим прорвав фронт "союзу балтійських держав".

Поки мирили Італію з Югославією — Радянський Союз заключив договір з Туреччиною.

Між собою великі капіталістичні держави говорять про мир, про роззброєння, запрошують одні других на роззбройні конференції, а у своїх парламентах тимчасом ухвалюють величезні кредити на військову, на флоту морську й повітряну, на трійливі гази. Французький парламент ухвалив озброїти цілу націю для "оборони держави" — перед ким?

Такі зуби капіталізму. Проти кого вони? Впершу чергу проти Радянських Республік, проти революційного пролетаріату власних країн, проти національних народів і... проти одні других.

Сучасна капіталістична звірська бачить для себе небезпеку на кожному кроці.

Мусій.

ВИКРИЛИ ЩЕ ОДНУ ШПІОНСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Недавно ми подавали, що більшовики дістали у свої руки досить спритного польського петлюрівського шпіона й то дістали з території, що під Польщею. А тепер знову викрили нову шпіонську організацію й накрили 50 її учасників, дуже можливо, що у зв'язку з попереднім арештуванням.

Район діяльності цієї організації був — Кам'янецька та Прокурівщина на Поділлі, а керувала нею п'ята експозитура 2-го відділу польського генерального штабу. На чолі організації стояли кілька кримінальних злочинців, що втікли до Польщі, в тому числі конюрад Глувінський. Він для польського генерального штабу виконував ролю дипломатичного кур'єра.

Центром шпіонажів було село Ольхівці, коло галицького Гусятина, де було відкрито торговельну фірму, а на чолі її стояв Глувінський. Фірма займалася контрабандою, а під її покривом — шпіонажем. Довкола цієї фірми згуртовано було зграю контрабанди-

стів, головню кримінальників. Ця зграя давала польському генеральному штабові вісти про стан радянського прикордонного війська, накази радянських командантів, ломила поштові скриньки й виймала червоноармійську пошту, щоб лише дістати відомості про червону армію.

Крім чисто розвідничької роботи шпіонська організація намагалася вести диверсійну роботу. Так одному із шпіонів було доручено отруїти радянськй прикордонну охорону. Для цього йому було передано отруту, яку він мусів був всипати в кришницю біля радянської прикордонної застави. В осени минулого року було затримано учасників шпіонської зграї, Скубського й Олексєйка, в яких було найдено бомби й револьвери, що їх дала їм польська розвідка.

Не зважаючи на гарне макусування, Державне Політичне Управління викрило зграю й 50 учасників її заарештувало й передано до радянського суду.

Н.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

"Просвіта" сопє.

Беремо львівський "Новий Час" з 21. лютого й читаємо: "От є в місті чотири, п'ять, чи шість товариств, а головно всіх тих товариств є один і той самий чоловік. І нема в цілому місті рівного йому. А він не хоче урядівати. Сидить на почесних і сопє. А праця в тих товариствах? Про це і не питає. Воно знаєть і погано питає його про працю. Бо чия-ж не досить з нього, що він ласаво для побратимів на голову? А тимчасом філія Просвіти через два роки не влібула загальне зборів, філія Рідної Школи існує тільки на папері і т. д. і т. д. Нарді неугоду на місто, не знаходчи в йому ні піддержки, ні поради".

Адже-ж, народ неугоду, а пан добродій "сидить на почесних і сопє". Коли-ж представники робітників і селян на заді "Просвіти" сказали, що саме вже тих сопунів усунути з насліджених місць, бо через них шпальти доносів, що комуністи хочуть захопити "Просвіту" для пропаганди.

"Діло" й Шевченко.

Львівський "Діло" з 10. березня присвячене роковинам смерті Шевченка. Правда, дуже мало воно Шевченкові присвячене й то радить на майбутнє присвячувати увагу Шевченку.

Львівський "Діло" з 10. березня присвячене роковинам смерті Шевченка. Правда, дуже мало воно Шевченкові присвячене й то радить на майбутнє присвячувати увагу Шевченку.

СВЯТО ФРАНЦУЗЬКОГО МІЛІТАРИЗМУ

Французька палата послів більшістю 500 голосів проти 34 ухвалила в цілому законопроект про організацію нації підчас війни. Проект до палати подав ще три роки тому Мажіно, бувши тоді воєнним міністром у кабінеті Пуанкаре.

Протягом цих років проект переробляли в різних комісіях і тепер його було поставлено на обговорення в екстремному порядку за підтримкою соціалістів. Доклад Бонкура було роздано послам в день відкриття дебатів у палаті. Комуністи у загальних дебатах не виступили.

Коли обговорювали законопроект, комуністичний посол Рено Жан підкреслив принципіально ворожечество пролетаріату до війни і до підготовки її через озброєння і висував гасло оборення війни імперіалістичною на війну громадянську. Комуністи підтримали поправку Лафона, що запропонував викинути слова "без різниці полу й віку" (перша стаття законопроекту предбачає мобілізацію всіх громадян без різниці полу й віку для участі в обороні країни, як боївці, або для того, щоб зберегти "матеріальний" і моральний стан країни"). Корван підкреслив, що зазначена в законопроекті мобілізація всіх без винятку

ві тільки раз на 10 літ, бо, як воно каже, "сьогодні Шевченкові свято... не мають вже того значіння".

Харківські "Вісти" кажуть, що воно може для "Діла" й краще буде, бо як-не-як, а Шевченко таки здорово коле урядівців. А за десять років може народ троху приабув-би за Шевченка.

"Руде Право" в обороні Закарпатської України.

Центральний орган комуністичної партії Чехословаччини, "Руде Право" з 11. березня у великій статті обговорює теперішній стан на Закарпатській Україні і східній Словаччині, господарку там чехословачької буржуазії та національне питання й кінчить статтю таким твердженням:

"Класово свідомий пролетаріат цілої Чехословаччини має досить досіду з часів Австро-Угорщини, як і сьогодні з історії чехословачької республіки, і тому бере за свої домагання українських громадян на Карпаті і в східній Словаччині. В найкращому з'єднанні із всім революційним пролетаріатом Чехословаччини, буде наш рух на Підкарпатті боритися за дійсне національне і культурне право на самовизначення, за знищення реакційного режиму буржуазії й за створення влади робітників і селян".

Газетяр.

"СНЕП ШАТС".

ДЕЩО ПРО Р.З.Т.

Збори в повному русі. Секретар відчитує апликації нововступаючих членів і членкинь.

— На апликації зазначено лікарем, щоб апліканта відложити на шість місяців.

— То відкладаємо — додав голова.

— А на цій апликації зазначено, щоб аплікант має п'ятьдесять і чотири роки. Це противиться нашому статуту.

— Апликацію відкидається, — каже голова.

— Встає аплікант.

— Я, товариші, годжуся заплатити готівкою за попередні чотири роки, щоб лише стати членом. Я бажаю належати до Робітничого Запозомого Товариства, — гвбрю аплікант.

— Так, товаришу, не можна, це проти статута.

— Чому-ж ви не вступили чотири роки тому назад? Тоді вже існувало Р.З.Т. — додав хтось з членів.

— Та я думав... я думав, що то так собі... але зараз переконався, що моя помилка.

— Пропало, товаришу.

— А що ви, товаришу? На вашій апликації є зазначено, що ви належали до іншої запозомогової організації?

— Так.

— Чому?

— Бо там хотять накіннути мені якусь нову релігію. Бути запозомого товариство, а тягнути давати на якусь церкву, з якими я не погоджуюсь.

— Ага. А чи знаєте ви, що в Р.З.Т. треба любити й шанувати все, що робітничє?

— Або я хто? Я також робітничє і зараз зрозумів, що мое місце лише в робітничій організації, в організації, що старається з'єднати всіх українських робітників і фермерів, що вчить нас солідарності і любови, а не ненависті одних до других, як це роблять різні релігійні секти.

— Ви приняти — сказав голова.

Мене відкликав один товариш до офісу й почав просяти.

— Будьте так добрі та поговоріть з доктором самі про мене, щоб мене прийняв. Він мене відложив на шість місяців. Я почувався здоровим, я бажаю стати членом Р.З.Т.

— Може по шістьох місяцях вас приймуть.

— Та коби... Але ви можете з ним поговорити про мене.

— Я не можу. Лікар мусить виповнити свій обовязок.

— Ви знаєте, літа йдуть, далі буде п'ятьдесять, а потому... Хто знає, як воно буде. Може мої діти не будуть мати спромодержати мене на старшій літа, а може... може не схотять...

Ми розійшлися і я подумав собі: треба старатися вступити до Робітничого Запозомого Товариства не лише тоді, коли робітничє вже почувався хорим і наближається до п'ятьдесятого року життя, а треба це робити тоді, коли чоловік здоровий, коли молодий. Простиме може бути лише тим, що вже були хорими й старим перед заступанням Р.З.Т.

Над цим треба й повинен подумати сьогодні кожний український робітничє, робітничє, фермер і фермерка.

А двері до Робітничого Запозомого Товариства отворені для кожного.

Драпака.

НАГНКА НА КОМУНІСТІВ ЗАКАРПАТТЯ.

Очевидно, за наказом з Праги, ужгородська поліція розігнала краєву конференцію компартії. Поліція прийшла підчас відкриття конференції. Поки частина делегатів разом з поліцією йшла до поліційної управи в справі вияснення інциденту, конференція встигла заслухати головний доклад й ухвалила головні резолюції. І коли вже вдруге поліція прийшла остаточно розігнати збори, справа була скінчена.

Лубчик.

СКАЛКИ ЖИТТЯ.

Я ЗНАТИМУ.

В імя зиску кількох череватих, неситих панів, загинули мільйони повбирані в однострої людей.

Чи пам'ятаєте ви, що коло самого Вердену покрито трупом землю більш мільйона молодих людей?

Чи знаєте, скільки крові сплило по стоках цих синих Карпат, що темніють борами?

А за що? В Чийому інтересі? Хто перетворив мільйони людей в гарматне м'ясо? Чи хоч один радянський суд покарав тих, що ради золота пролили море крові? А ті, що хрестом благословили людей на заріз, сьогодні хочуть знову учинити сиротів помордованих — покори й послушу.

Готують нову різню.

Коли бачив я це пекло на землі, пекло гармат, крові трупів, питав я себе: чи люде, які в імя зиску кількох сот авдовольених, ситих — але ненаснитих, висилають на смерть мільйони, це люде? Лад, який не знає нішого виходу, тільки

висилати мільйони працюючих мордувати за наявну одиниць, чи це культурний лад?

Чи можемо ми його за такий узнавати?

Чи ці люде мусять мордувати? Чи мусять стріляти в братів тому, що їх мати учила другою мовою говорити і тому, що повбирали їх в однострої — іншої краски — й посилують?

Я вже знаю, що так не мусить бути. Я знаю, що люде можуть дружно працювати над кращим майбутнім. Я знаю, що ті гармати можна перетворити в корисні машини і творити ними нове життя для працюючих мас. Я знаю, коли будемо працювати не на золоті каси декількох, а над здобуттям кращого майбутнього для працюючих — зберемо не кров і трупи — а кращу долю.

Але я знаю й це, що пани готують нову лоту різню.

Коли впахать мені в руки кіріс — я візьму його і знати-му, що з ним робити.

Лубчик.